

ज

1. ज (von जन्) 1) adj. (f. जा) am Ende eines comp. P. 3,2,97. fgg. Vop. 26, 33. Accent eines auf ज ausgehenden comp. P. 6,2,82.83. a) geboren von, — aus (subst. Sohn, Tochter H. 6), entstanden aus, hervorgegangen aus, verursacht durch: वैश्याज M. 9, 151. अत्रिज 3, 196. धृतराष्ट्रजा MBu. 14, 2285. जरायुज M. 1, 43. अण्डज 44. स्वेदज 45. उद्भिज 46. मुखबाहुरूपज 87. अन्यवीज 9, 181. मनोवाग्देहजैः — कर्मदेष्टैः 1, 104. संकल्पज 2, 3. क्रोधज 7, 45. धर्मज und कामज 9, 107. द्यूतज कलिम् Anā. 11, 9. अग्निज, वातज (भय) R. 1, 1, 89. भयम् — नृपाणाममात्यजम् VARĀH. BRH. S. 16, 42. अतिजं महाशब्दम् BRAHMAN. 1, 3. शोकज (वारि) N. 4, 13. 24, 15. मम विरक्तं प्रुचम् ÇĀK. 94. तदगमनज (भय) KATHĀS. 4, 59. — b) geboren in, entstanden in, — an, — auf, — bei, wohnend an, befindlich an: कुलज M. 8, 179. ओत्रिपान्वयज 3, 184. मगधवंशजा RAGH. 1, 31. गृहज M. 8, 415. काम्बोजदेशजैर्हयैः R. 1, 6, 21. नगरराष्ट्रज (सत्त्व) 9, 21. क्रुमाः काननजाः Hip. 1, 42. यमुनातटज VARĀH. BRH. S. 5, 37. 42. व्यधज (इन्द्रधनुस्) am wolkenlosen Himmel entstanden 34, 4. विधुज (वैकृत) am Bilde des V. entstanden 43, 11. स्वभावम् — प्रजापतिनिर्माजम् M. 9, 16. पृष्ठबाहुयुजाः (पिटकाः) 51, 5. दत्तज मले TRĪK. 2, 6, 19. H. 631. In उरसिज und सरसिज hat sich der loc. im comp. erhalten. — c) geboren, entstanden, in Verbind. mit einem adv. oder einem adv. aufzufassenden Worte: प्रतिलोमानुलोमज M. 10, 25. Vgl. अग्रज, अग्रज, एकज, द्विज, पूर्वज, सहज, सार्कज. — d) bereitet aus, zubereitet aus, — mit: नालिकेरजः करङ्कः H. 1022. यवगोधूमजं सर्वम् M. 5, 25. शिखिलावनेष्टैः Suçr. 2, 441, 15. — e) gehörig zu, in Verbindung stehend mit, eigenthümlich: सार्थजाः (गजाः) MBu. 3, 2538. शक्रज (s. d.) = इन्द्रयव. यदि जलरुक्ते देशे दृश्यते ऽनूपजानि चिह्नानि VARĀH. BRH. S. 53, 47. — f) steht bisweilen tautol.: अपकृष्टज von niedrig Stehenden geboren, = अपकृष्ट und neben उत्कृष्ट stehend M. 8, 281. अत्यज (s. d.) = अत्यः प्रूसेनजान् = प्रूसेनान् M. 7, 193. — 2) m. a) Vater. — b) Geburt MED. §. 1. — Vgl. जा.

2. ज 1) adj. a) eilend, rasch. — b) stegreich ÇABDAR. im ÇKDr. — c) gegessen Wils. nach ders. Aut. — 2) m. a) Elle EKĀKSHARAK. im ÇKDr. — b) Genuss. — c) Glanz. — d) Gift. — e) ein PiçĀka ÇABDAR. im ÇKDr. — f) Bein. Vishṇu's. — g) Bein. Çiva's MED. §. 1. — 3) f. जा des

III. Theil.

Mannes Bruders Frau EKĀKSHARAK. im ÇKDr. — Lauter von den Lexicographen ausgedachte Bedd.

जंस्, जंस्यति (जंसति?) beschützen; befreien Dhātup. 32, 127.

जंक्, intens. 3. sg. जंङ्क्ते, mit den Flügeln oder Beinen schlagen, zapeln: या कशीक्वे जंङ्क्ते RV. 4, 126, 6. SĀ. leitet die Form von यक् ab. — अभिवि zucken: ब्रह्मगवी पृथ्वीमाणा पावत्सभि विजङ्क्ते AV. 5, 19, 4. जंक्स् (von जंक्) n. Flügelschlag oder Schwinge: तत्तृषो न जंक्ते RV. 6, 12, 2. — Vgl. कृञ्, रघुपत्म्.

जक m. N. pr. eines Brahmanen RĪĠA-TAR. 8, 474.

जकुट 1) m. Hund H. an. 3, 160. MED. t. 42. — 2) die Blüthe der Eierstaude, m. nach H. an. n. nach MED. — 3) m. das Gebirge Malaja MED. — 4) n. Paar H. 1424, Sch. — Vgl. जुकुट.

1. जन् (von घम् mit Redupl.), जन्तिति P. 7, 2, 76. Vop. 9, 27. जग्धि Bhaṅ. P. जन्तिति 3. pl. P. 6, 1, 6. 189. 7, 1, 4. Vop. 9, 28. partic. जन्तत् P. 7, 1, 78. imperf. अजन्तीत् und अजन्तत् 7, 3, 98. 99. अजन्तुस् Vop. 9, 28. verzehren, essen Dhātup. 24, 63. यवसं जग्ध्यनुदिनं नैव दोग्धौघसं पयः Buāg. P. 4, 17, 23. जन्तु 7, 4. जन्तधम् (also auch med.) 3, 20, 20. मा मी जन्त 21. अमृत्या क्वचिदभ्राति जन्तया सह जन्तिति 4, 23, 57. क्वचिजन्तिति (so ist zu lesen) BHATT. 18, 19. जन्तिमः — नरान् 4, 39. जन्तुः 13, 28. अजन्तीञ्चाङ्कमगतान् 15, 46. जग्धुम् Bhaṅ. P. 3, 20, 20. जग्धौ AV. 5, 18, 10. TS. 2, 2, 6, 2. TBa. 2, 1, 1, 2. ÇAT. Ba. 1, 3, 1, 25. M. 4, 112. 5, 19. 20. 33. 11, 152. 159. 12, 68. JĀĠ. 1, 175. 176. MBu. 1, 8476. जग्धे P. 2, 4, 86. Vop. 26, 127. AK. 3, 2, 60. RV. 4, 140, 2. AV. 5, 29, 5. ÇAT. Ba. 6, 6, 4, 2. M. 5, 125. MBu. 7, 4346. जग्धेपाप्मन् dessen Sünde, Böses verzehrt ist AV. 9, 6, 25. ऋं ebend. नृजग्ध = जग्धनर् adj. BHATT. 5, 38; vgl. सारंगजग्धे F. 6, 2, 170, Sch. इदमेषां जग्धम् dies ist der Ort wo sie gegessen haben PAR. zu Vārtt. 6 zu P. 1, 4, 52. Die desiderative Bed. essen wollen, hungrig sein hat जन् in der folg. Stelle: पिपासतो जन्तश्च प्राशुखं निर्भिद्यत Buāg. P. 2, 10, 17. — Vgl. घम्.

— अय s. अयजग्ध.

— प्र gerund. प्रजग्ध्य P. 2, 4, 86, Sch.

— वि auffressen: विजग्धान्मृगपतिभिः MBu. 11, 479. विजग्ध gaṇa